

**Звіт про громадське обговорення
проекту наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей
знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої
освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня
2022 р. № 1392»**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проекту документу, що виносилися на обговорення:

Проект наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392». Метою прийняття проекту наказу є імплементація змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392 для цілей ліцензування освітньої діяльності, забезпечення якості, забезпечення прийому до закладів освіти.

Громадське обговорення проводилося у формі електронних консультацій. Проект наказу було розміщено 23.0.2023 на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України за посиланням: <http://surl.li/ewglf>

Зауваження та пропозиції до проекту наказу приймалися до 23.02.2023 на електронну адресу: mruga@mon.gov.ua

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Протягом встановленого для обговорення з громадськістю терміну надійшли зауваження та пропозиції від: Бахрушина В., голови сектору вищої освіти науково-методичної ради МОН України; Ломакіна А., заступник першого проректора Української інженерно-педагогічної академії; Військового інституту телекомунікації та інформатизації імені Герої Крут; ДП «Інфоресурс»; Всеукраїнського Об'єднання фізичних терапевтів; Жученко О., проректора з науково-педагогічної роботи Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Львівський національний університет природокористування; Oksana Lyalka, Joint PhD in Cog Sci, Founder and Chair of `The Ukrainian Society for Speech and Language Therapy, ВСП «Запорізький фаховий коледж комп'ютерних технологій Національного університету «Запорізька політехніка».

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

Текст проекту наказу, поданий на громадське	Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і	Рішення, прийняті за

обговорення	науки України за результатами обговорення	результатами обговорення
Відповідно до частини сьомої статті 24, частини шостої статті 24 та пункту 9 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», частини восьмої статті 18 та частини п'ятої статті 20 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»	В.Бахрушин 1. Преамбула посилається на частину п'яту статті 20 Закону України «Про фахову передвищу освіту». Але у статті 20 лише 3 частини, які не мають відношення до Переліку. Також незрозуміле посилання на частину шосту статті 24 Закону "Про вищу освіту". Цілком достатньо посилання на частину сьому.	Враховане
2. Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації (Криштоф С.) забезпечити переоформлення ліцензій на провадження освітньої діяльності на рівні вищої та/або фахової передвищої освіти протягом 20 днів з дня подання закладом освіти заяви на переоформлення ліцензії.	Володіна Л.В., начальник управління моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації Пункт 2 Даного наказу викласти в такій редакції 2. Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації (Криштоф С.) забезпечити переоформлення ліцензій на провадження освітньої діяльності на рівні вищої та/або фахової передвищої освіти та освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання без проходження процедури ліцензування протягом 20 днів з дня подання закладом освіти заяви на переоформлення ліцензії.	Враховано частково
3. Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації (Криштоф С.), Державній службі якості освіти (Гурак Р.), Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти (Бутенко А.) забезпечити переоформлення сертифікатів (підтвердження рішень) про	В.Бахрушин 2. Пункт 3 Наказу варто переформулювати або навіть розділити на декілька пунктів. Департамент є структурним підрозділом МОН, якому МОН може безпосередньо ставити такі завдання. ДСЯО є ЦОВВ, діяльність якого спрямовується і координується КМУ через МОН. Але вона не є підрозділом МОН чи органом, підпорядкованим МОН. НАЗЯВО взагалі є незалежним від МОН колегіальним органом. Можливо, є сенс сформулювати	Враховано частково

акредитацію відповідно до законодавства.	це як "Пропонувати ДСЯО та НАЗЯВО переоформити/підтвердити, відповідно до п. 4 ч. 6 ст. 25 Закону "Про вищу освіту" та п. 3 ч. 5 ст. 19 Закону "Про фахову передвищу освіту". При цьому стосовно вищої освіти в Законі йдеться про переоформлення, а в Законі про фахову передвищу освіту - про підтвердження. доцент кафедри двигунів і теплотехніки Національного транспортного університету, к.т.н., доцент Цюман М.П. Міністерство освіти і науки України не може вимагати у Національного агенства із забезпечення якості вищої освіти переоформлення сертифікатів про акредитацію освітніх програм. Тому, пропоную у пункті 3 проекту наказу згадку про Національне агенство із забезпечення якості вищої освіти прибрати. І додати окремий пункт у якому рекомендувати Національному агенству із забезпечення якості вищої освіти здійснювати переоформлення раніше виданих ним сертифікатів про акредитацію освітніх програм відповідно до пункту 4 частини 6 статті 25 Закону України "Про вищу освіту" та пунктів 7, 8, 9, 10 ПОРЯДКУ оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку сертифікатів про акредитацію освітньої програми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 565. постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 565.	
4. У додатку до наказу Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 року № 673 «Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове	Інфоресурс В цьому пункті досі нерегульована спеціальність "256 Національна безпека" стає регульованою. У зв'язку з такими змінами матимемо певні ризики та питання: Наразі 30 можуть готувати здобувачів за ОП на 256 спеціальність, маючи ліцензію на рівень. Після того як спеціальність в	враховано шляхом відтермінування дати набуття чинності відповідним пунктом

регулювання», після цифр та слів «255 Озброєння та військова техніка» додати цифри та слова «256 Національна безпека 257 Управління інформаційною безпекою».	системі стане регульованою здобувачі освіти, які навчаються за ОП на 256 спеціальність не матимуть ліцензії, отже зміна статусів для цих здобувачів (переведення, поновлення, випуск тощо) в ЄДЕБО буде неможливо до того часу поки не буде отримана ліцензія на ОП.	
	Ломакін Андрій Олександрович, заступник першого проректора Української інженерно-педагогічної академії Пропонуємо додати до наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392» абзац наступного змісту. «Державному підприємству «Інфоресурс» (Белік О.) забезпечити внесення відповідних змін до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.»	Враховано
	Ганжа А.М., Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", член підкомісії 144 Теплоенергетика та 145 Гідроенергетика НМК 8 НМР МОНУ у. п.4 проекту наказу доповнити "після цифр і слів 144 "Теплоенергетика, цифру та слово 145 Гідроенергетика виключити" Пояснення. У новому переліку, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392, спеціальність 145 Гідроенергетика заміненена на спеціальність 145 Відновлювальні джерела енергії та гідроенергетика. Предметна область спеціальності змінилась, до сфери діяльності якої недоречно вводити додаткове регулювання. Стара редакція Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 року № 673 «Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове	Враховано частково

	регулювання» не відповідає постанові Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392	

Таблиця відповідності окремих спеціальностей переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції станом на 7 липня 2021 р.) (Список 1), спеціальностям, код та/або найменування яких були змінені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392 (Список 2)

Текст проєкту додатку, поданий на громадське обговорення		Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення	Рішення, прийняті за результатами обговорення
Список 1	Список 2		
Код і найменування спеціальності	Код і найменування спеціальності		
072 Фінанси, банківська справа та страхування	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок		
076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність	076 Підприємство та торгівля	В.Бахрушин 3.1. Варто поставити два варіанти відповідності для спеціальності 076, оскільки частина предметної області перейшла до 072.	Враховано
091 Біологія	091 Біологія та біохімія	В.Бахрушин 3.2. Щодо 091 - чи не будуть тепер до 091 потрапляти окремі освітні програми з біохімії, які раніше могли бути у 102? Ці питання можуть бути актуальними, насамперед, для програм третього рівня.	Не враховано
		О.Мікуліч, д.т.н. за спеціальністю 01.02.04, проф., завідувач кафедри прикладної математики та механіки Луцького національного технічного університету Наталія Вайсфельд, д.ф.-м.н за спеціальністю 01.02.04, проф., професор кафедри методів	Пропозиції не стосуються предмету, що регулюється цим наказом. Наказ лише встановлює відповідності між попередньою та вже зміненою назвою спеціальності і дає

		математичної фізики національного Одеського університету Олена Савченко д.т.н., зав. кафедри архітектури та дизайну середовища, Національний університет "Чернігівська політехніка" 1) перейменувати галузь знань 13 Механічна інженерія на 13 Механіка та інженерія відповідно до міжнародної стандартної класифікації освіти (0715 mechanics and metal trades http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf) відповідно до гармонізованого переліку галузей знань і спеціальностей вищої освіти з міжнародною стандартною класифікацією освіти https://mon.gov.ua/ua/news/uryadom-garmonizovano-perelik-galuzej-znan-i-specialnostej-vishoyi-osviti-z-mizhnarodnoyu-standartnoyu-klasifikacijeyu-osviti) 2) додати окремою спеціальністю 137 Механіка.	підстави для процедур переоформлення ліцензії та акредитації. Пропозиція потребує внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей.
145 Гідроенергетика	145 Відновлювальні джерела енергії та гідроенергетика	Проректор з науково-педагогічної роботи НТТУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Олексій ЖУЧЕНКО Слово «відновлювані» пишеться без «ль», що підтверджується Законом України «Про альтернативні джерела енергії»	Враховано
		Декан факультету механіки, енергетики та інформаційних технологія ЛНУП С.Ковалишин Запровадити окрему спеціальність 146 «Відновлювані джерела енергії»	Пропозиції не стосуються предмету, що регулюється цим наказом. Наказ лише встановлює відповідності між попередньою та вже зміненою назвою спеціальності і дає підстави для процедур

			переоформлення ліцензії та акредитації. Пропозиція потребує внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей.		
		Керівництво Військового інституту телекомунікації та інформатизації імені Герої Крут. ВСП «Запорізький фаховий коледж комп'ютерних технологій Національного університету «Запорізька політехніка» "Таблицю відповідності ... доповнити позицією: <table border="1"> <tr> <td>172 Телекомунікації та радіотехніка</td> <td>172 Електронні комунікації та радіотехніка</td> </tr> </table>	172 Телекомунікації та радіотехніка	172 Електронні комунікації та радіотехніка	Враховано
172 Телекомунікації та радіотехніка	172 Електронні комунікації та радіотехніка				
227 Фізична терапія, ерготерапія	227 Терапія та реабілітація	О. Лялька Прошу врахувати зауваження до проекту наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392». У цьому проекті пропонується преназвати спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія на 227 Терапія і реабілітація. Така зміна порушує закон про вищу освіту, тому що відповідно до ICED Терапія і реабілітація - це деталізована галузь, яка об'єднує предметні галузі. В Українському законодавстві предметна галузь прирівнюється до предметної області (область у цьому контексті відповідно до норм української мови - це калька з російської), тобто спеціальності. До того ж об'єднання трьох спеціальностей в одну віддаляє нашу систему організації	Пропозиція не стосується предмету, що регулюється цим наказом. Наказом МОН не здійснюється перейменування спеціальностей, а лише встановлюється відповідність між попередньою та новою назвою спеціальностей для цілей переоформлення ліцензій та сертифікатів про акредитацію.		

		реабілітаційних спеціальностей від міжнародних стандартів, де, наприклад, терапія мови і мовлення є окремою предметною галуззю зі своїм професійним та освітнім стандартом, а відповідно і окремою спеціальністю. Тому такий проект матиме вкрай негативний вплив на розвиток реабілітаційної освіти в Україні, значно звузить можливості міжнародної професійної співпраці. Тому прошу розділити спеціальність 227 на три спеціальності: -фізична терапія -ерготерапія -терапія мови і мовлення.	
		Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів ПРОПОНУЄМО: 1) Юридично прийняти підготовку фахівців з реабілітації ФТ, ЕТ, ТММ за окремими освітніми спеціальностями: 22__ Фізична терапія 22__ Ерготерапія 22__ Терапія мови і мовлення 2) Прийняти перехідний час для підготовки до повного ФАКТИЧНОГО розділення спеціальностей ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ та ЕРГОТЕРАПІЯ у який навчання продовжуватиметься за старим зразком. У перехідний час підготувати відповідні нормативно-правові документи, стандарти, освітні програми та у програмах «train the trainers» підготувати педагогічні кадри для викладання ерготерапії. 3) У перехідний період підготувати відповідні нормативно-правові документи, стандарти, освітні програми та у програмах «train the trainer» підготувати педагогічні кадри в рамках спеціальності терапія мови й мовлення.	Пропозиції не стосуються предмету, що регулюється цим наказом. Наказом МОН не здійснюється перейменування спеціальностей, а лише встановлюється відповідність між попередньою та новою назвою спеціальностей для цілей переоформлення ліцензій та сертифікатів про акредитацію. Перейменування спеціальності не призводить до негайних змін у підготовці – тобто підготовка може продовжуватись як раніше. До змін приводить впровадження обов'язкових спеціалізацій. Такі спеціалізації на рівні магістратури впроваджені в 2018 році. Програми «train the trainer» реалізуються

		4) Національні професійні ГО з відповідних професій готові надати супровід та експертизу у підготовці законодавчих та нормативно-правових документів для впорядкування спеціалізацій на фізичних терапевтів та ерготерапевтів, які отримали дипломи фізичного реабілітолога (до 2016 року) або фізичного терапевта, ерготерапевта без спеціалізації (з 2016 року), безперервного професійного розвитку тощо.	зкладами вищої освіти з дотриманням вимог положення про підвищення кваліфікації НПП https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text і не потребують додаткового регулювання з боку МОН.
		НДУ Н.Піпа 1. Прийняти пропозиції до проекту наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392» в частині перейменування «227 Фізична терапія, ерготерапія» на «227 Терапія та реабілітація», а саме розглянути можливість розділення 227-ої спеціальності на окремі три спеціальності шляхом додавання номерів в межах «22 охорона здоров'я» (22__. Фізична терапія, 22__. Ерготерапія, 22__. Терапія мови й мовлення).	Пропозиція не стосується предмету, що регулюється цим наказом. Наказом МОН не здійснюється перейменування спеціальностей, а лише встановлюється відповідність між попередньою та новою назвою спеціальностей для цілей переоформлення ліцензій та сертифікатів про акредитацію. Перелік галузей знань і спеціальностей визначається постановою КМУ від 29.04.2015 №266.)

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

При доопрацюванні проекту наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392» зауваження та пропозиції, отримані під час громадського обговорення, враховані частково (див. розділ 4 цього звіту).